

BIBLIA NA PESA

Biblia na Pesa

Maelezo mafupi —

DARASA #1:

- I. Utangulizi wa biblia na pesa.
- II. Tuna anzia wapi?

DARASA #2:

- III. Onyo kuhusu mali.
- IV. Hali ya kutumia pesa na mali vizuri.
  - A. Nia ya pesa na mali.

DARASA #3:

- IV. Hali ya kutumia pesa na mali vizuri.
  - B. Njia nyingine ya kutumia pesa na mali.
- V. Warahisishaji na waendelezi wa kusadiki kuwa hakuna roho.

DARASA #4:

- V. Warahisishaji na waendelezi wa kusadiki kuwa hakuna roho (inaendelea).
- VI. Usawa na ugawanyaji wa vifaa.

DARASA #5:

- VI. Usawa na ugawanyaji wa vifaa (inaendelea).
  - VII. Kutoa.
  - VIII. Mwisho wa mafundisho: kuitwa kwenye maisha rahisi.
- MTIANI.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

Biblia na pesa: Mtihani

Maswali yenye ncha 20 yawezekanayo

- 1) Jumlisha jibu la swali: tuna anzia wapi (uk. 134-137)?
- 2) Aridhia nia mbaya ya pesa (uk. 140, 141).
- 3) Eleza vile fumbo la mlinzi "asiye mtakatifu" inafunua nia ya pesa (pp. 144-147).
- 4) Chagua moja wapo na udhihirisha na uridhie vile inalinganishwa na pesa (uk. 148-150).
- 5) Dhihirisha na ueleze wazo kuhusu "sadaka za aina nyingi" (uk. 154-157).
- 6) Eleza maana ya wakristo "wanapokea kutoa" (uk. 166-168).

Maswali yenye ncha 10 yawezekanayo

- 1) Andika sababu mbili kwanini biblia inatetea kuishi kulingana na mahitaji (uk. 135).
- 2) Aridhia madhehebu kibiblia kuhusu uradhi (uk. 137).
- 3) Je, pesa na mali ni mbaya? Tumia maandiko moja (uk. 138).
- 4) Andika maandiko mawili ambayo ya thibitisha kuachana na mali (uk. 139).
- 5) Dhihirisha "ulinzi" na "ulinzi mwema" (uk. 141).
- 6) Jumlisha nia nzuri ya pesa (uk. 141).
- 7) Tumia wafeso 4:28 ku onyesha kwa nini wakristo wenye "maisha rahisi" bado wako wakristo wazazi (uk. 151).
- 8) Jumlisha filsofia ya Wesley kuhusu utumiaji wa pesa (uk. 157).
- 9) Maandiko gani ambayo yanajaribu ku "tabiri" theologia ya usitawi (uk. 157)?
- 10) Onyesha vile theologia ya usitawi inatumia chimbuko ilio pinduliwa (uk. 160).
- 11) Andika mawazo matatu ya agano ya kale ambayo yali endeleza usawa (uk. 161).
- 12) Fasiri kwenye wazo la kugawanya ukitumia Lk 12:48 (uk. 163).

BIBLIA NA PESA

I. Utangulizi wa Biblia na Pesa.

Maelezo mafupi —

A. Ugonjwa unaoitwa ki huu tu (kiwiliwili).

1. Kanisa ya ulaya na kikoa wana angaika na matokeo ya ugonjwa mbaya zaidi unaitwa kiwiliwili. Unanyonga maisha inje ya kanisa.
  - a. Tena sio mshangao. Tungeitazamia. Kweli, Yesu alitoa unabii miaka 2000 iliopita eti utakuwa ugonjwa mbaya dhidi ya kanisa na ujumbe wake (Mk 4:18, 19).
  - b. Kanisa ya ulaya inaonekana kuwa ime shikiliwa na ulimwengu wa bidhaa na kuhuzunishwa kwenye ulimwengu wa kiroho.
2. Uingi wa nguvu za ugonjwa huo huja kwenye njia ya uongo. Wakristo wengi wa ulaya, ambao matembezi yao na Bwana imegeuzwa na ugonjwa huu, hawawezi hata kugundua eti ni wagonjwa.
  - a. Kwa kuitikia madai ya merikani eti faida ya \$15,000 ni naibu ya uzima kwenye umasikini, Ron Sider aliandika kukomea huku kwenye kitabu chake, Wakristo wenye mali kwenye miaka ya njaa:

“Kwa watu wengi wa ulimwengu, masimulizi haya yangekuwa bila akili, ama danganyifu. Kwa kweli hatuhitaji, \$15,000, \$18,000, ama zaidi kila mwaka, tukichagiza kwenye motokaa mbili, nyumba ilio pambwa, bima ya maisha ya \$100,000 nguo mpya kila wakati mtindo hugeuka, vifaa vya kisasa vya kutumia ambavyo hupunguza kazi nyumbani na shambani, wiki tatutatu kila mwaka za ku safirina vingine. Hayo sio maisha kati ya miaka ya njaa.”¹
  - b. Mikoa ya ulaya hu umba picha ilio haribiwa ambayo huleta kinacho hitajika dhidi ya kilicho takwa. Jack Taylor, kwenye kitabu chake, miujiza ya mungu kuhusu azimio ya uwekevu, kina kubali eti kwa utamaduni ya ulaya, ni rahisi kuendeleza mashauri yalio zidishwa kuhusu kilicho hitajika.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi

c. Taylor anatoa hesabu ifuatayo kuonyesha vile huku kuzidisha kumeongezeka:

“Wasociologia wa simulia miaka michache iliopita eti mwanzo wa muda wa miaka mia 20, numerikani wakawaida alitaka vitu 72 na alichukua 18 kuwa muhimu Baada ya miaka hamsini maandiko ya mahitaji yalienda juu hadi 496 na 96 yalichukuliwa kuwa mahitaji ya furaha.”²

- 1) Kupita miaka 40 sasa kuongezeka kwa aina hii kume endelea.
- 2) Njaa na kiu ya bidhaa inaonekana kwa vitu tulivyo navyo.
- 3) Tena, watu kutoka ulaya wengi wanajichukua kuwa masikini wasipokuwa na vitu ama mali nyingi, kama motokaa mbili na televisheni kubwa ya rangi.
- 4) Njia hii ya mafikirio inaitwa uongo wa mali.
  - a) Uongo wa mali sio tu tumaini ya uongo, ulinzi na furaha ambayo pesa huleta. Ni pia uongo unaotuletea kufikiri eti tunafaa tuwe namali nyingi kuliko ile tunayo hitaji. Ni uongo unao tuletea kutoweza kudhihirisha hitaji ni kitu gani.
  - b) Uongo ndio unadanganya mtoto alie haribika. Mtoto ambaye anapokea zawadi tatu ana tazamia kupokea nne wakati mwingine. Mtoto aliye haribika hashiibi.
    - (1) Hii inatupa alama kwenye shida ilio kwenye kanisa ya ulaya. Ime geuka kanisa ilio haribika na ime tulia. Tena ni kanisa changa.
    - (2) Ni kama mtoto alie haribika ambaye hana dhana juu ya tofauti kati ya matako na mahitaji.

Wazo la Kujadiliana

Tumia wazo la kwanza kuendeleza majadiliano ambayo ina umoja na kitamaduni na mahali pako pa nyuma.

BIBLIA NA PESA

B. Kitugani kinachoweza kufanywa.

1. Kanisa ni lazima igunduwe umuhimu wa kiini cha habari cha pesa na mali.
  - a. Yesu hakuachilia mbali kuzungumza juu ya habari hii. Uwingi wa mafundisho yake ilihusu pesa. Imeonyeshwa eti zaidi ya 25% yamafunzo ya Yesu katika injili ya luka ilitia lengo kwenye habari kuhusu pesa na mali.
  - b. Hii haifai kushangaza. Jack Taylor anaandika, "Mara nyingi picha ya kifedha ni kichwa ya maisha yote ya kiroho. Vitu visipokuwa vizuri hapa, haiko vizuri mahali popote!"³
2. Wachungaji na waalimu kanisani ni lazima waanze kuhubiri na kufundisha kuhusu habari hii wasi hubiri na kufundisha kulingana na mahitaji na kwona kwao. Ni lazima waanze kufundisha Biblia inachosema kuhusu pesa na mali hata kama kiko dhidi yakile kinacho kubaliwa kwenye utamaduni wao.

C. Kadiri ya masomo haya.

1. Mede ya mafundisho haya ni kutoa thiologia kibiblia kuhusu pesa.
2. Tutasoma Biblia. Tutatia lengo kwenye maneno ya Yesu. Tutajenga thiologia itakayo endeleza kutenda kibiblia

Maelezo mafupi —

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

II. Tunaanzia wapi?

A. Lazima tuwe mashujaa.

- 1. Lazima tuwe mashujaa kufahamu na kutangaza eti Biblia haikubaliani na maisha ya anasa.
- 2. John Stott, kwenye kitabu chake, Tatanishwa, ana andika maneno haya:

“Kwenye mwangaza wa ufukara wa milioni, sio rahisi kwa mkristo kamili kuwa na mali, kwa busara ya kukubaliana na kutoishi maisha ya juu. Ama tukubali na kupunguza maisha yetu kiroho autuinue maisha yetu kiroho na tuachane na maisha ya juu.”⁴
  - a. Stott anasema huruma ya roho ya Mungu uko ndani ya kila mkristo.
  - b. Anasema pia "ufukara wa milioni" ana jitwalia eti kila mkristo ana elewa umasikini uliopo duniani na karibu na manyumbani kwao.

Wazo la kujadiliana

Tumia wazo la kwanza pamoja na 1 Yk 3:17 kuendeleza majadiliano.

- c. Kuelewa umasikini uliojaa ulimwengu, ukweli na kusadikisha kwa huruma ya mkristo. na amri ya mistari kama Yoa 1, 3:17, inafaa iongoze wakristo wote kukomesha eti hakuna sababu ya ki thiologia ya wakristo kuwa na maisha ya anasa.

Wazo la kujadiliana

Tumia Lk 12:48 ku jadili mwisho huu na vile wakristo wanafaa watumie mali yao.

BIBLIA NA PESA

3. Kinyume cha kuishi maisha ya anasa ni kuishi kulingana na vile mtu ana vyo hitaji.

a. Biblia inaonekana inakubali hii kwa sababu mbili:

1) Kuzuia majaribu ya utajiri.

2) Kuweza kupatia wengine wenye mahitaji. Dhukuru yanayosemwa katika Meth 30:8, 9 na Matendo 2:45.

b. Biblia ina ahadi eti Mungu ata maliza mahitaji yetu yote(wafil 4:19).

1) Vai moja inayoleta ugonjwa wa kiriliwili ni kukataa kukubali Biblia inavyo dhihirisha mahitaji matakwa yote yakidhihirishwa kama mahitaji, kiwiliwili huingia.

2) Mahitaji yana dhihirishwa katika Mt 6:25-33. Ni vitu muhimu vya kulinda maisha, kama chakula, vinywaji, na nguo (kujifunika).

4. Sasa tuna anzia wapi? Tuna anza na kutengeneza roho yetu. Tunaanza kudhihirisha tena kwa ushujaa kudhirisha kwetu kuhusu mahitaji na kusishi kulingana na malitaji na sio kulinana na anasa.

B. Nilazima tuwe sawa sawa.

1. Biblia inakubaliana na maisha rahisi ili kuepuka ubilisi, na kuweza kugawa. Sio eti ni utukufu kuwa masikini. Hapa watu wengi walikuwa hawa ja fahamua.

Wazo la Kujadiliana

Tumia Meth 30:8 na 28:27 kuendeleza majadiliano kuhusu kuwa na maono sawa ya pesa.

Maelezo mafupi —

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi

2. Walter Pilgrim, kwenye kitabu chake, Habari njema kwa masikini (Good News to the Poor, alisema

“Kile yeye (Luka) anatafuta kuumba ni hesabu mpya ya mali na utumiaji mali bora. Nia yake sio kukubaliana na hali ya ukristo wakujinyima vitu na mambo ya kufurahisha ama hali ya mali yote kuwa ya watu wote kati ya wakristo. Lakini, Luka anajaribu kudhihirisha na ku thibitisha ufuasi wa kupeana vitu kwenye Ibaada ya upendo.”⁵

Wazo la kujadiliana

Tumia wazo la hapo awali kuendeleza majadiliano.

3. John Stott anatusaidia kuwa na usawa wa maono:

“Tumeangalia hali tatu ambazo zina kabilisha wakristo wote wenye mali. Je, tuwe masikini? La sio lazima. Hata hivyo, Yesu baado anaita wengine kama kiongozi mdogo aliyekuwa na mali kwenye maisha ya umasikini wakujitolea, sio shughuli ya wafuasi wote. Je, tubaaki na mali yetu? La hii sio tu kukosa akili (kwa sababu ya shida za kiwiliwili) lakini nikigumu pia (kwa sababu ni lazima tupeane bilakanuni, ambayo itapunguza mali yetu) Badala ya haya mairili, tunafaa tupande kwamoyo mzuri na urahisi pamoja na kutosheka.”⁶

Wazo la Kujadiliana

Tumia wazo la hapo awali kuendeleza majadiliano kuhusu moyo mzuri na urahisi.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- a. Stott anapelekeza kwenye wazo la kutosheka madhebu kiBiblia kuhusu kutosheka inaweza kusemwa kuwa ni mahali ya mwanzo kabisa kwenye vita dhidi ya kiwiliwili.
- b. Jiwe la msingi wa madhehebu ya kutosheka ni Yok 1, 2:15.
  - 1) Kutosheka kuna anza na kuamini (Waheb 13:5).
  - 2) Kutosheka kuna somwa (wafil 4:11).
  - 3) Kutosheka ni pamoja na utukufu (Tim 1, 6:6).
  - 4) Kutosheka ni matakwa ya kutubu (Lk 3:10-14).
- c. Biblia haikubaliani na kutulia inatetea kutosheka (taz Lk 6:24-26).

C. Kutazamia mwisho.

- 1. Tunaanzia wapi?
  - a. Tunaanza na kuwa waaminifu kwa sisi wenyewe na wengine.
  - b. Tuna anza na kuongea kwa ushujaa dhidi ya maisha ya anasa kwenye miaka ya njaa.
  - c. Tunaanza na kusai wenzetu ku dhihirisha tena mahitaji na kuishi kulingana nayo.
  - d. Tunaanza na kubaki kwa usawa, halafu maono yetu yasiwe ya uongo (kwenye kinyume) kama maono yale tunazo kataa.
  - e. Tunaanza kwa kufuata madhehebu kibiblia kuhusu kutosheka, halafu matokeo yawe kutoweka roho kwenye vitu vya dunia. Tutajifunza kuwa na nia nzuri kwenye pesa na mali. Hayo kwanza (pekee) ufalme wa Mungu (Mt 6:33).
- 2. Mambo hayo na mengine yanaonyesha mahali vita dhidi ya kiwiliwili huanzia.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

III. Onyo juu ya mali.

A. Je, pesa na mali ni mbaya?

1. Jibu sawa kwa swala hili ni, la. Upendo wa pesa ndio mbaya (1 Tim 6:10).
2. Kwa bahati mbaya wakristo wengi wanajibu swali hili sawa, lakini hutia mpako vibaya wana jaribu kuthibithisha kuwa na pesa na mali kupita mahitaji yao, kama hakuna hatari kwenye kuwa na uwingi wa pesa na mali.
  - a. Hakuna kitu kibaya kuhusu mtu mwenye uchi walakini, tunaona nakukubali kuwa kuna hatari kwa kutembea uchi. Hatu kifanyi hatari Tunakiepuka, sio kwa sababu nikiovu, lakini kwa sababu tu waovu. Hii ni sawa na pesa.
  - b. Watu wanao ishi kwenye kampu za kuishi uchi (mahali mavazi hayakubaliwi) wanajidanganya wakisema eti utamaduni wao hauleti dhambi. Kwa hivyo, wakristo ambao wanataka kuishi maisha ya anasana kuepuka dhambi kirashisi wanajidanganya.

Picha ya Mwandishi:

Wake kama watu ambao wanasoma kitabu cha picha ya michezo na kudai yakwamba hawa geuzwi na miili ambayo yako karibu uchi. wengine hata hujifanya eti wana matakwa ya kuona mtindo mpya ya suti za kuogea kwa maana wana mitundo ya hali ya juu”.

Ingiza mafafanusi yako:

BIBLIA NA PESA

- c. Wakristo ambao wanapenda anasa lazima wachungulie vizuri vile upendo wa anasa unageuza matembezi yao na Mungu.

Maelezo mafupi —

B. Yesu alifahamu udhaifu wetu.

1. Yesu hakusema eti pesa na mali ni ovulakini, alisema sisi. Alifahamu eti mtu ana maumbile yenye dhambi. Kwa hivyo, Alifahamu hatari ya utajiri. Alionya juu ya mali na akakaza etituziepuke.

- a. Yesu alijua eti vitu nautajiri hilzuia watu kumjia Mungu.

Wazo la Kujadiliana

Tumia Mt 19:23 Kuendeleza majadiliano.

- b. Hatuwezi kuachia mbali makumbukumbu ya Yesu akiagiza kuuza mali.

Wazo la Kujadiliana

Tumia maandiko yafuatayo kuendeleza majadiliano:
Mt 19:21, Mk 10:21, Lk 18:22, Lk 12:32, 33, Lk 14:33.

Wazo la Kujadiliana

Kuweka maoni ya usawa, tumia Lk 14:33
na Tim 1, 5:8 kuendeleza majadiliano zaidi.

2. Wakristo wa kiwiliwili lazima waanze kugundua na kuitikia mafundisho kwenye agano mpya kuhusu hatari ya mali na mkazo kuziepuka.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

Wazo la Kujadiliana

Tumia maandishi yafuatayo kwenye agano mpya kuendeleza majadiliano kuhusu mali: Mt 13:22; Mt 19:23; Lk 6:24; Lk 12:15; Lk 16:14, 15; Tim 1, 6:6-17; na Ufunuo 3:14-18.

Wazo la Kujadiliana

Pia tumia maandishi yafuatayo kwenye agano la kale kuendeleza majadiliano zaidi kuhusu mali: Meth 30:8, 9; Meth 18:10, 11; Mhubiri 5:10-12; na Hos 10:1, 2.

IV. Njia nzuri ya kutumia pesa na mali.

A. Nia ya pesa na mali.

1. Nia mbaya ya pesa na mali.

- a. Ufahamu mbaya na choyo ya nia ya ya pesa na mali ni eti zipo kwa sababu ya kuleta fariji na maisha ya anasa kwa mwanadamu hapa duniani.

- 1) Hatuoni dokezo la aina hii kwenye maisha ya Yesu maono ya aina hii hayashikiliani na vile masiha ya Yesu yalivyo kuwa. Yesu hakuishi maisha yake mwenyewe (Mk 10:45). Hakufahamu vitu kwa njia ya kutulia yeye mwenyewe maisha yake yalikuwa maisha ya msalaba.

- 2) Tumeitwa kwa maisha kama yale Yesu alioishi, maisha ya msalaba (Mt 10:38). Msalaba haisozi kidole kwenye wengine.

- b. Jack Taylor anatoa maneno yenye nguvu kuhusu njia ya uwongo na choyo ya kufahamu pesa na mali:

“Hatukuokoka kwa sisi wenyewe. Tumeokoka kwa ajili yake na kwake. Hatujazwi na roho kwetu lakini kwake. Baraka zinakuja sio kutupa maisha ya furaha lakini kutuajiri kwenye utukufu wake. Maoni ya kibinafsi lazima yageuzwe kwa maoni ya Mungu.”⁷

BIBLIA NA PESA

c. Nia ya baraka zozote ni kutuikuza jina la Yesu. Je, hiyo ina maanisha eti hatuwezi kufurahishwa na baraka za Mungu? La!

Maelezo mafupi —

- 1) Ina maanisha eti mafurahisho sio nia ya baraka. Ni matokeo ya kutumia sawasawa baraka. Tukiama kufahamu tofauti hii, tuna anza kuweka usawa kwenye swala hili.
- 2) Hatu tafuti baraka kwa sisi. Tunazitafuta kubariki wengine na kwa utukufu wa Mungu. Kwa saa hiyo hiyo, hatukatai kufurahia yanayo tokea.
- 3) Kutokuwa na usawa mahali hapa huleta hati ya kweli ama isiotawalika. Matokeo ni wakristo ambao hawafurahii maisha, ama wakristo wachoyo, wa upurukushani na wa kimwili.

2. Nia nzuri ya pesa na mali.

a. Pesa na mali hayatofauti na kitu kingi. Nia ya ni kumtukuza Mungu. Nia nzuri ya pesa ni eti itumiwe kwa njia ya kumtukuza Mungu.

- 1) Mungu ni kweli kwa hivyo dhamani ya kitu chochote hupimwa kulingana naye. Pesa na mali nilazima visoze kidole kwenye ukweli huo zikizuia ni za kuwa na dhamani. Kwa kweli vitu vyote viko naye, hupitia kwake, na ni vyake (Kol 1:16, 17; Warum 11:36).
- 2) Dhamani ya kitu chote hupimwa kupitia kwenye uwezo wa kitu hicho kutuleta karibu na Mungu.

b. Ni lazima tufahamu ulinzi wa kibiblia.

- 1) Mkristo hupokea kutoka kwa Mungu ili wawe navyo kwa Mungu (ulinzi).
- 2) Mkristo hupokea kutoka kwa Mungu ili wapeane kwa Mungu (ulinzi mwema).

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 3) Tunaweza kufahamu wazo la ulinzi kupitia masomo ya fumbu la chepeo (Mt 25:14-30).
  - a) Mlinzi sio mwenye mali. Bwana mkubwa ndio mwenye mali. Hii ndio moja wapo ya sheria ya msingi wa thiolgia kibiblia. Ni sheria kuu kwenye madhehebu ya utawala wa Mungu (taz warum 11:36; Tar 1, 29:11, 12; Zab 24:1).
  - b) Mlinzi ana aminiwa na vitu vyote. Fumbo la chepeo hutumia pesa kama mafano.
    - (1) Pesa ni msingi wa maisha yetu kama wa linzi.
    - (2) Tukiwa walinzi wema wa pesa, hapo tutakuwa walinzi wazuri wa saa zetu na chepeo pia.
  - c) Mlinzi hupashwa na vitu vyote. Ni lazima arudishe vitu vyote kwake Mungu.
    - (1) Nia yake yakufanya hii ni lazima utoke kwenye upendo wake kwa Mungu na shukrani kwa Mungu kwa kumwamini.
    - (2) Tume amriwa kugawa kwenye Lk 6:38. Neno kugawa haipo tu kwenye njia ya kuamuru, bali pia kwenye tendo la kuendelea. Ina shinda ama inapita amri ya saa Ni amri ambayo inatolewa saa zote.
    - (3) Kugawa ni lazima kuwe hali ya maisha. Ni lazima iwe nia ambayo inakaa ndani yetu.
  - d) Mlinzi hutuma ili apate kuongeza. Hawekitu kile amepewa. Bali anakitumia. anakizidisha.
    - (1) Ana weka pamoja na hatari. Kwa mfano, kuhatarisha saa yako kusaidia mwingine aanze ukasisi, hata kama hujui eti ukasisi utakuwa wenye manufaa.
    - (2) Hapa ni lazima tuwe na usawa na kutia imani kwenye mwongozo wa roho mtakatifu. Wazo hili ni pamoja na utumia ji wa akili na imani.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- e) Mtumishi au mlinzi hutumikia watu wote tunaweza kusema eti sio ajabu eti maandiko kuhusu hukumu wa mataifa hufuate fumbu la chepeo.
- (1) Tazama mkazo kwenye Mt 25:31-46 kuhusu kugamia wenye mahitaji
- (2) Yesu anatupatia fumbo kuonyesha eti tuna jukumu kwa chochote tupokeacho kutoka kwa Mungu.
- (3) Halafu ana linganisha na Mt 25:31-46 kutuonyesha vile tunavyoweza kutumia kile tulichopewa na Mungu.
- (4) Nimuhimu kuangalia inavyosema mara nyingi kuhusu hukumu kwenye maandiko mawili. (linganisha mstari 30 na mstari 46) ulinzi mbaya huleta hukumu. Ulinzi mbaya ni kuweka kile tulichopewa, badala ya kukitumia, badala ya kukizidisha, na badala ya kusaidia wengine.

Wazo la Kujadiliana

Tumia Lk 16:19-21 kuendeleza majadiliano kuhusu mawazo ya hapo awali.

- f) Mlinzi ana hesabika kwa yote aliopewa. Wazo hilipekee linafaa lifanye wakristo wa kiwiliwili kugeuza maoni yao kwenye pesa na mali.
- g) Mlinzi anapewa zawadi na Mungu. Ana pewa zawadi kwa kumini wa na baraka nyingi za Mungu. Anapewa baraka pia kwa kujua eti amemufurahisha Bwana.
- (1) Tazama Lk 6:38 wukilingabisha na zawadi hizi za aina mbili. Mahitajiko gani yaliopo katika Lk 6:38 kwa kupokea zawadi ya mlinzi?
- (2) Ni lazima tufahamu eti “**gawa**” ni neno la muhimu kwenye kamusi ya mlinzi katika ufalme wa Mungu.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 3. Mlinzi “asiye mtukufu” na nia ya pesa (soma Lk 16:1-3).
  - a. Fumbo hili mara nyingi watu hawaifahamu vizuri. Lengo huwa wana litia kwenye mlinzi asiye mtakufu, kwa maana wathiologia wameichukuwa kuwa fumbo kuhusu ukosefu wa uaminifu na ukamilifu.
    - 1) Walakini, hii sio mede ya fumbo. Fumbo hilo halihusiki na udhaifu wa mlinzi. Tunaweza kusema eti matendo haya yali sifiwa (pendezwa) na Bwana wake (mst. 8).
    - 2) Inahusika na maoni ya Mlinzi kwenye pesa.
      - a) Alikuwa na nia ya pesa ambayo ina dhihirisha dhamani yake na kama inawoza ama haiwezi kumpeleka karibu na mbinguni (mst 9) na hivyo karibu na Mungu (tazama maneno sawa na haya kwenye (Yer 22:16).
      - b) Moyo wake wakutaka Mungu haiko kwenye moyo wake wakutaka pesa, lakini moyo wake wakutaka pesa wakutaka Mungu (mst. 13).
  - b. pesa ama mammon, kama kitu kingine kina dhamani kikiwa kwenye Mungu. Wazo la fumbo ni eti maoni ya kweli ya pesa ni eti ndio njia ya mwisho, sio, mwisho wa kibinafsi. Mammon huwa njia yakupokea "katika kuishi milele" (mst. 9).
  - c. Kutoka kwenye maoni ya mlinzi, pesa ilipata umuhimu kulingana na kulivyompeleka karibu na mbinguni. Kwahayo, alisifiwa na kukubaliwa katika mst 8. Tena, Yesu alitoa fikira kwetu sote katika mst 9 kuwa na maoni kama hayo kuhusu pesa.
    - 1) Ni muhimu kuona eti mede ya fumbo sio eti tunaweza kupata wokovu wetu kupitia maoni mazuri kuhusu pesa.
    - 2) Tena, kuna maoni kuhusu pesa ambayo inaenda pamoja na wokovu na nia yake.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

d. Tena kufahamu fumbo hili ni lazima uisome bila neno lisilothibitika eti ni fumbo kuhusu mlinzi mbaya ambaye aligeuka mlinzi mbaya zaidi kwa ajili ya ukosefu wa malumaini na ukamilifu.

- 1) Je, mlinzi aliitwa mwenye dhambi? La. Alisifiwa! (mst. 8).
- 2) Kwanini alisifiwa? Je, ni mede ya fumbo eti nivizuri kumdanganya mkubwa?
  - a) La! Mede ya fumbo sio hiyo. Nia ya fumbo sio kufundisha kile mlinzi anachofaa kufanya na pesa.
  - b) Nia ya fumbo ni kufahanua nini maoni sawa kuhusu pesa.

e. Soma fumbo kwa namna vile inale ta udugu katika ya sasa na ya kale. Ukiwa unasoma, tazama ukweli huu:

- 1) **Kile ninachofanya sasa hapa duniani kitaleta matokeo vile nitakapokuwa kwenye uzima wa milele nyakati zijazo.**
- 2) **Kwa hivyo, vyote nifanyavyo sasa (pamoja vile ninavyo tumia pesa zangu) hupata dhamani na nia kutokana na vile vinavyo nipeleka karibu na mahali pazuri milele.**

Wazo la Kujadiliana

Tumia picha ifuatayo kueleza maana ya fumbo kwenye Lk 16:1-13.

MSTARI	SAS	MAISH YA MBELE
4	Najua kile nitakacho fanya (sasa)	Watanipokea Manyumbani kwao
9	Pata marafiki wewe mwenyewe	Pengine wata kupokea kwenye pahali k'wao pa milele
11	Utajiri usio safi yenye dhamani fupi)	Utajiri safi (yenye dhamani ya milele)
12	Kile ambacho nicha mwegine (ulinzi hapa duniani)	Kile ambacho ni chako (Kutawala na kristo mbinguni)

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 3) Mede yafumbo sio kuhusu matendo ya mlinzi. Ni kuhusu maoni na nia ya mlinzi kwenye pesa.
  - a) Ikona dhamani kulingana na vitu vya milele. Ni muhimu na matumizi haya ithibitishwi kwa hapa na sasa, lakini kwa milele.
  - b) Hivyo, Yesu alimaliza na kujumlisha fumbo na maneno kwenye mst. 13.
- f. Fumbo linaweza kujumlishwa kwa kuuliza maswali mawili:
  - 1) Je, kile unachofanya na utajiri (pesa) kinafuatana na Mungu na nia zake?
    - a) Kama ni hivyo, unamganya Mungu na nia zake kuwa hayana masharti.
    - b) Utajiri huwa na masharti kulingana na Mungu. Hivyo ni kusema eti Mungu ndie Bwana.
  - 2) Je, kile unachofanya na Mungu na nia zake kinafuatana na utajiri (pesa)?
    - a) Kama ni hivyo, unafanaya utajiri kukosa masharti.
    - b) Mungu na nia zake huwa na masharti kulingana na utajiri. Hivyo ni kusema eti utajiri ni Bwana.
- g. soma fumbo tena ukiwa kufahamu moyoni mwako. sana tia lengo kwenye mwisho katika mst 13.
  - 1) Tazama maana ya maneno fumbo inayo maanisha.
  - 2) Tazama Lk 16:14 na fumbo lifuatayo la mtu tajiri na Lazaro katika Lazarus in Lk 16:19-31.

BIBLIA NA PESA

4. Nia ya pesa iliopatana na nia ya uzima.

Maelezo mafupi —

- a. Je, nia ya maisha yangu hapa duniania ni kutulia iweze kanavyo?
  - 1) Watu wengi wanajibu “Ndio!” kwa hili swala kwa maana wana angalia maisha haya kuwa makubwa na sababu kamili ya milele.
  - 2) Maisha yao yameinama kwenye masemo yaki filosofia kama : **“unaishi mara moja maishani”** na **“ishi kwa sasa.”** Hawana matumaini kwenye maisha baada ya kifo. Ni watu wakuishi ambao wamepotea na hawana tumaini.
    - a) Chaguo gani iliopo, lakini kutokuwa na matumaini, kwa mtu ambaye haamini naisha baada ya kifo?
    - b) Kama hakuna chochote baada ya kifo, sasa nia gani iliopo kwa maisha haya?
    - c) Bila maisha ya milele hakuna tumaini, kwa maana bila chochote mbele, tumaini haiwezi ku dhihirishwa.
- b. Paulo alikuwa na nia tofauti kuhusu maisha. Lengo ni kile kinacho kuja baada ya maisha haya (taz Wafil 1:21).
  - 1) Maisha yetu sasa duniani ni maenezo ya maisha ya kristo (Wagal 2:20; Wafil 1:21).
  - 2) Nia ya maisha haiko kwenye maisha haya yenyewe, bali kwenye maisha yajayo.
    - a) Kwa hivyo, na maisha yenye nia ya milele, kutoa mali yako ni bahati ya kumjua Mungu.
    - b) Tazama vile maisha ya milele na pesa viko pamoja na kumjua Mungu katika Yokana 17:3 na Yer 22:16.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

B. Njia nyingine za kutumia pesa na mali.

1. Njia #1: Ku gawa.
  - a. Kuishi rahisi (kulingana na mahitaji yako) uweze kupokea vingi vya kugawia watu wenye mahitaji sio uzuri na uongo, lakini ni nafasi na kupoteza nafasi.
  - b. Sio mzigo uliokubaliwa, bali ni nafuu ya kirehema.
  - c. Soma Matendo 20:35. Ni baraka kugawa kuliko kupokea.
    - 1) Mtu akithibitisha maisha yake ya anasa kwa kusema eti ni baraka kutoka kwa Mungu, anaweza kuwa anaongea maneno ya kweli.
    - 2) Ndio, atapoteza nafasi asipo kigawa, kwa maana ni baraka kugawa kuliko kupokea.
    - 3) **Zaidi ni maneno** Mstri hausemi eti kupokea ni kubaya. Kwa kweli tunafaa tupokee tukitaka kugawa (taz Yoa 1 4:19). Nichamuhimu kugawa
    - 4) Tena, tutazame juu ya nafsi na nafsi iliopotezwa (taz Wakor 1, 3:12-15). Kazi zetu zote zitapitishwa motoni. Zingine hazitafaa. Tutakuwa baado tumeokoka lakini tutapata hasara (mst. 15). Hasara ya nini?. Hasara ya kupoteza nafsi ya kupata zawadi nyingi (mst 14).

Wazo la Kujadiliana

Tumia wazo la hapo, awali kuhusu kugawa kuendeleza majadiliano.

BIBLIA NA PESA

2. Njia #2: Kuwa na saa nyingi kwa Mungu na kazi zake.

a. Wakristo wengi ambao husema eti hakuna shida ya kuwa tajiri, wana shindwa kuangalia umuhimu ya njia hii.

1) unabakiije ukiwa tajiri?

2) Mara nyingi, wa kristo wengi wanabaki wakiwa matajiri kwa kutojali sa zao na Mungu na saa zao kwa Mungu. Wanafanya kwa saa 12 kila siku na siku 6 kwa wiki. Wanaweza kuenda kanisani sikuya jumapili, na hiyo ndio saa pekee yenye wanayo na Mungu tena na kanisa. Wanajichosha na kazi zao.

b. Njia nzuri ingekuwa kuishi maisha rahisi na kutafuta kwanza ufalme wa Mungu (taz Mt 6:33). Tazama eti wazo la mstari huu ni eti Mungu atatugawia kulingana na mahitaji yetu. Haisemi eti Mungu atatufanya kuwa matajiri

Wazo la Kujadiliana

Tumia wazo la hapo awali kuhusu saa kuendeleza majadiliano. Tia lengo kwenye njia Tena, angalia Meth 23:4; Mhub 4:4-8; Mhub 5:10-12; na Is 55:2.

3. Njia #3: Kuishi kama askari.

a. Je, ni wakati wa amani ama vita? Baado tunaishi katika dunia ilio anguka ama hii ni mbinguni? Je, kuna masikini karibu, ama, ulimwenguni kuna usawa, na hupeana magawanyo sawa ya vifaa? Je, tunafaa kuishi maisha ya askari ama tuishi kama mwana wa mfalme? (soma Tim2, 2:3, 4.)

1) Tena tuna weza kusema eti jambo la kiwilwili sio jambo la ukweli au uwongo. Ni jambo la nafasi na nafasi ilio tupwa. Ni jambo la shauri ya pili.

2) Askari anaweza kuishi maisha rahisi. Walakini, hayata endelea pamoja na kazi yake. Haiwezi ku endelea na sababu zinazo mfanya askari. Kwa hivyo anaishi maisha rahisi. Uko vitani. Hafai kujaribiwa na vitu vya dunia. Ni lazima akae "tayari kwa vita".

Maelezo mafupi —

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 3) Mkristo anafaa awe hivyo. Paulo aliongea kuhusu nafasi katika Tim 2, 2. Kama askari Paulo alituambia kustahimili naye. Kwa nini? Kwa sababu ya shauri la pili shauri ya pili ni eti tumfurahishe yule aliyemfanya askari.
- a) Shauri lapili ya kuishi maisha rahisi humaanisha eti tunaweza kupa wenye maiitaji vitu vingi. Hii inafurahisha Mungu.
  - b) Shauri lapili ya kuishi maisha rahisi ina maanisha eti tunaweza kuwa na saa nyingi na mkusanyo pamoja kwenye vitu vya ufalme wa Mungu. Tunaweza kuwa na saa nyingi za Mungu tena na Mungu. Mungu anafura hishwa kua nasi.
  - c) Shauri lapili ya kuishi maisha rahisi ina maanisha eti hatutatanishwi na uwingi wa vitu vya dunia. Tunajitenga na majaribu ya utajiri. Hii inafurahisha Mungu.

Wazo la Kujadiliana

Tumia wazo la hapo awali kuendeleza majadiliano.

- b. sio kustahimili ndio kunatafutwa. shauri la pili ndio inatafutwa.
  - 1) Hatuishi maisha rahisi eti kwa sababu ni tukufu na ya kipekee. Huku ni kutofahamu. Tunaishi maisha rahisi kwa sababu ya shauri lapili na mafanikio yaliomo.

Wazo la Kujadiliana

Wazo la hapo awali ni la muhimu kuhimizwa darasani. Lina umuhimu mwingi kwenye mafundisho yetu Yasome tena.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 2) Kufahamu jambo hili eti wakristo hawafai kuwa walegevu na bila kuzaa. Wakristo ambao wanaishi maisha rahisi na hufahamu nia nzuri ya kuishi maisha rahisi wanafa kuwa watu wanao shinda kwa kuzaa.
  - a) Wanazaa kazini kwa maana ya kichocheo (zaidi ya kichocheo cha kufanya wewe mwenyewe) kuweza kupatia wengine wenye mahitaji (Waefeso 4:28).
  - b) Niwenye kuzaa na tena kwa Mungu. Kwa sababu ya saa nyingi ku kusanya vitu vya ufalme.
  - c) Niwenye kuzaa maishani kwa sababu sio wenye kupiimwa na majaribu ya dunia hii.
- c. Kwa kumaliza sehemu hii, tazama maneno ya Jack Tylor vile aliongea juu ya maisha ya Yesu kwa kulinganishwa na Tim 2, 2:3, 4:

“Hakuna ulimwenguni mahali kuna uzuri na shauri za Mungu kama kwenye utu wa Yesu. Yesu alikuja hapa kwa kazi! Hangeweza kuzuiwa. Uso wake ulikuwa umewekwa. Mimi na wewe pia tuko kazini. Ukiwa umejitayarisha kuwa kama Yesu, kile alichokuwa kwa baba, Yesu amejitayarisha kuwa kwako, kile Mungu alichokuwa kwake.”⁸

V. Warahisishaji na waendelezaji wa kiwiliwili.

A. Akili ya kiulimwengu.

1. Bila kukijua, wakristo wanaweza kudanganywa na kuweka matumaini yao kwenye akiliya ulimwengu.
  - a. Kwa mfaano, akili ya ulimwengu inasema eti nivizuri kweka pesa nyingi iwezekanavyo.
    - 1) Kama ilivyo kweli, kuna ukweli mwengine kwenye akili ya kibiblia kwenye wazo hili.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 2) Tazama Meth 6:6-8, ambayo inasema eti chungu ni yenye akili kwa sababu inakusanya na kuweka.
  - a) Walakini, wazo kuu kwenye methali sio eti ni vizuri kuweka. wazo kuu ni eti sio vizuri kuwa walegevu.
  - b) Tena kuweka kilio jazwa hapa sio kuweka tu. Kuna nia. Nia ni fupi sio "ubahili" (kuweka kwa uchoyo). Ni vizuri kuweka.
- b. Kwa bahati mbaya, kama ilivyo sawa na akili ya ulimwengu. Ukweli uliopo ume haribiwa na kuwekwa kwenye njia mbaya.
  - 1) dunia inatumia akili hii kwa vitu viwili:
    - a) Matendo ya kuweka kila unacho poka.
    - b) Matendo ya kuweka matumaini kwenye mali yako badala ya Mungu. Kuweka kwing kwenye akili sio kitu bali kutafuta ulinzi kwenye pesa badala ya Mungu. Jea, hii ni akili ya **Kibiblia** ?

Wazo la Kujadiliana

Tumia maandishi yafuatayo kuendeleza majadiliano:
Wakor 2, 9 (tia lengo kwenye mstari 8); Wagal 6:7-10; Waeb 13:16; Matendo 2:45; na Wefes 4:28.
Je, mistari hii inasema nini kuhusu akili, matendo, na nia ya kuweka pesa zako zote?

- 2) Tena cha muhimu kwenye maandishi hayo sio eti ni vibaya kuweka, lakini eti ni vizuri ku gawanya. Ni lazima tuanze kuongea tena juu ya shauri la pili. Tako huru kupeana wakati nyingi kama hatuhitaji kuweka kilakitu.

Wazo la Kujadiliana

Tumia maandishi yafuatayo kuendeleza majadiliano:
Mt 6:19; Tim 1, 6:18, 19; Yak 5:1-3; na Lk 12:16-21.

BIBLIA NA PESA

2. Akili ya dunia ina soza kidole kutoka kwa Mungu. Hii ndio shida.

- a. akili ya dunia ambayo inatuambia kuweka kila kitu haiko kwenye matakwa ya akili. Imewekwa kwenye matakwa ya kuweka tumaini kwenye pesa badala ya Mungu. Imewekwa kwenye uoga wakuonekana mjinga na kutokuwa tayari.
- b. Walakini, tukiwa tayari na "bila mahitaji" hapo hatuhitaji Mungu. Hatuhitaji imani tena. Hii ukweli wa kili ya ulimwengu. Inakataa imani na kuchagua ulimi wa uongo badala ya ulinzi kamili unaopatikana kwa kuwa na matumaini kwa Mungu.

B. Maono yetu kwenye sadaka.

- 1. Muendelezaji mwingine wa kiwiliwili, zaidi katika mataifa yalio sitawisha, ni kufahamu kwetu kubaya juu ya sehemu ya kumi.
  - a. Hata kama sehemu ya kumi ni mahali pazuri pakuanzia kwa kugawa, kinaweza kuweka watu kwenye ufungwa na kotoa katika hatia yakutoa kuzidi uwezo wako.
  - b. Sehemu ya kumi (sadaka) ili kuwa ni kitu kidogo cha kutoa kulingana na amri. Kwa hivyo, kanisani tuna endelea na wazo la sehemu ya kumia.
  - c. Walakini, Agano mpya inatoa maono machache kuhusu uendelezaji wa sehemu ya kumi. Ina toa matendo ya kutoa kuzidi sehemu ya kumi.
    - 1) Kama watu wa agano mpya, hatuko sasa chini ya amri. Hii haimanishi eti hatu angalii amri. Ina maanisha eti sasa tunaweza kulinda amri.
    - 2) Ina maanisha eti tunaweza kuishi zaidi ya amri. Ndio! Ina maanisha eti tunaweza kuishi na kupeana kuzidi sehemu ya kumi.

Maelezo mafupi —

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

2. sehemu ya kumi geugeu.

Wazo la Kujadiliana

Tumia maswali yafuatayo kuendeleza majadiliano.
Je, mahitaji yetu hugeuka tuki barikiwa na pesa nyingi? Je, ni kibiblia eti tutumie pesa nyingi tukipata pesa nyingi? Je, kadiri hiyo ni rahisi kukaa hivyo tuki fanikiwa? Je, kadiri hivyo igeuzwe na mapato yetu yanayo ongezekwa, kwa vile mahitaji yanabaki hivyo?

- a. Tunafaa kufanya upya fikira zetu kujua eti mahitaji yetu yaonyeshe "uthabiti" ama "sehemu isiogeuka." ya hali yetu, na kutoa kwetu lazima kuwe "geugeu" ama "sehemu inayogeuka"
- b. Baada ya mahitaji yetu kuthibitishwa na kuwa thabiti (ikiruhusu mageuzi ya wakati) tuna weza baada kuongeza kile tunachotoa, badala ya kuongeza kile tunacho **weka!**

Wazo la Kujadiliana

Tumia hali ifuatayo na nambari chache na hesabu kufafanisha wazo hilo.

BIBLIA NA PESA

Mfano wa Mwandishi:

Mtu anatazama eti mahitaji yake ni sehemu 100 ya pesa, lakini mshahara wake ni sehemu 100 ya pesa tu. Atakuwa hajui namna ya kutoa sehemu ya kumi kwenye hali hii.

Walakini, akitoa sehemu ya kumi na kuishi kwa imani. Mungu atambariki na kumstawisha (Mal 3:10; Lk 6:38). Badaye, huyo mtu anapokea sehemu 150 kama mshahara wake. Je, mahitaji yake yana geuka eti kwa sababu anapokea pesa nyingi? La!

Kwa hivyo, anaweza kutoa sehemu 50kwa maana mahitaji yake baado yako ndani ya sehemu 100. Kile anachoweza kutoa ndio "sehemu inayogeuka" ama "geugeu" mahitaji yake ndio sehemu "isio weza kugeuka" ama "thabiti" Mwanzo alitoa 10% (kwa uchache). Sasa anaweza kutoa 33% kutoka mshahara wake.

Anaweza kufanya hii kwa sababu sio mtumwa kwenye wazo la sehemu ya kumi. Hatumii sehemu ya kumi kama kitu kinacho mkataza kutoa kile anachoweza kutoa. Anafahamu wazo la "sehemu ya kumi." inayogeuka, badala ya ile ilio kavu.

Kama hakukubali na kutumia wazo la sehemu ya kumi inayo geuka, hapo angetoa sehemu 15 tu. Angebakisha sehemu 135. Na tena mahitaji yake yako ndani ya 100 sehemu.

Kitu gani kinacho fanyika kwenye sehemu 35 zinazo baki? Jibu ni mwanzo wa kiwiliwili. Hapo tunaanza kutaka vitu vingine. Polepole, maisha yetu yanaanza kuwa ya anasa hadi tunaanza kuwa wagonjwa tume ingiwa na ugonjwa unao itwa kiwiliwili.

Kila mkristo ni lazima ajiulize maswali mengine magumu. Tunajidanganya na mawazo yetu. Je, tuko sawa ama?

Maelezo mafupi —

BIBLIA NA PESA

Wazo la Kujadiliana

Tumia mifano na hesabu ifuatayo kwa ufafanusi na kujadili wazo hili.

Alama ya kuongoza hesabu:

“x” and “y” (ni nambari yenye Inabalika)

Njia #1: Ya "sehemu ya kumi" kavu:

“x” = pesa zilizo pokewa

“y” = pesa zilizo tolewa (mahitaji)

10% x = pesa yakupeana (sehemu yakumi iliokavu)

$$x = y + 10\% (x)$$

Hapa “x” illigeuka “y” lazima igeuke. Hii ina maanisha eti mshahara ikiongezeka, pesa zakutoa ama kuweka zila ongezeka.

Njia #2: Njia ya sehemu ya kumi inayo geuka:

“x” = pesa zilizo pokewa

“y” = sehemu ya mia ya pesa zilizo pokewa na kutolewa

“100” = pesa zilizo tumiwa (mahitaji yasiogeuka)

$$x = 100 + y\% (x)$$

Hapa kama “x” imegeuka “y” lazima igeuke mshahara ikiongezeka sehemu yamia yakupokuwa ama zilizotolewa zita ongezeka.

Ukiweka nambari kwa “x.” utaona vile “y” ina geuka.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- c. Kumaliza masomo yetu kwenye sehemu ya kumi, tutazame vile John Wesley (muongozaji wa kuamshwa kwa Methodist) alifahamu wazo tunalo taja "sehemu ya kumi inayogeuka"

1) Wesley ali amini na kutenda eti maongeze ko kwenye mshahara ina faa ilete maongezeko kwenye hali ya "kutoa" kuliko maongezeko kwenye hali ya "maisha". Wesley alishi maisha yake kwa njia hivyo. Mahitaji yake hayakugeuka. Uwingi wa pesa alizotoa iligeuka. Aliishi maisha rahisi na akawachana na chochote kilicho ongezeko.

2) Tunafaa tugeuke pia kulingana na maneno ya Wesley kwenye ufumbe wake "utumiaji wa pesa":

“Njia ambayo Mungu ametupatia, kugusa utumiaji wa vitu vya dunia, inaweza kuwekwa kama vile ifuatavyo. Kwanza, jipatiye vitu vinavyo hitajika maishani mwako: vyakula, mavazi, chochote kinacho weka mwili wako kwenye hali nzuri bila ugonjwa. Pili, patiya mke wako na watoto, wafanyi kazi, ama wengine unao ishi nao vitu hivi. wafanyie vizuri wao pia walio kwenye nyumba ya imani ukibakisha kitu baado, fanyia vizuri kila mtu. Kwa kufanya hivi, unatoa chochote uwezavyo. Kwa ukweli unatoa chochote ulichonacho. Chochote unachotoa kwa namna hii unampea Mungu.”⁹

C. Thiologia ya ustawi.

1. Pengine mwendelezaji mmoja wa kiwiliwili ni mafundisho yanayo julikana, na walimu wengine kama "thiologia ya astawi.”
  - a. Thiologia ya ustawi kwenye hali yake isio ya usawa inaeleza biblia kwa jinsi ya akili za binadamu kwa ukristo wa kiwiliwili.
  - b. Ni thiologia ambayo ilisitawishwa ku lisha na kulinda matakwa yetu ya kimwili kwa kweli, paulo alisema eti haya yata kuwepo!

Wazo la kujadiliana

Tumia Tim 2, 4:3 kuendeleza majadiliana kwenye kiini hiki cha habari.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 2. Thiologia ya ustairi ina haribu maandishi imesimamishwa kwenye maono mabaya (mpako kibiblia) na imejaa kutofahamu.
  - a. Moja wapo ya kutofahamu katika thiologia ya ustawi ni eti mali ina thibitishwa, kwa maana tuko wana wa Mungu mfalme ama "watoto wa mfalme."
  - b. Kuna shida mbili na thibitisho hili:
    - 1) Utajiri wa "watoto wa mfalme" hau, endelei kwa umoja na hali ya ufalme wa mfalme! (taz Warum 14:17).
    - (2) Thiologia ya ustawi ina jaribu kuweka pamoja ufalme wa Mungu na pesa nyingi na mali walakini, Yesu anaigeuza. Anaunganisha ufalme wa Mungu na kutoa pesa na mali (taz Lk 12:32, 33).
- 3. Thiologia ya ustawi ina geuka muendelezaji wa kiwiliwili ikiwa inazaa wakristo ambao wanaogopa mahitaji.
  - a. Thiologia ya ustawi inaambia wakristo eti hawako kwenye mapenzi ya Mungu wakiwa na mahitaji. Ina fundisha eti ukiwa na mahitaji ni lazima ukose imani.
    - 1) Wakristo wanaanza kuogopa mahitaji.
    - 2) Wanaitiaka kwa kuweka na kulinda pesa na mali kama "bima ya utukufu" (wana ambiwa eti sio watukufu wakiwa na mahitaji).

BIBLIA NA PESA

b. Thiologia ya ustawi mara nyingi inaharibu ufahamu wa kuishi maisha ya imani na ushindi.

Maelezo mafupi —

1) Ina sema eti ushindi ni kama huna mahitaji. Hii ni uongo tena si kibiblia.

a) Kutoa kwa Mungu kuna endea mahitaji Nilazima mahitaji yawepo kabla Mungu haja toa.

b) Mstari inayotajwa ni Wafil 4:19 ina amini eti kuna mahitaji. Kwa wakati mwingine mkristo lazima awe na mahitaji ndio Mungu aweze kugawia mahitaji hayo. Tunaweza kusema eti mahitaji yana hitajika.

(1) Njia nyingi ya kusema haya ni kusema ushindi bila vita sio ushindi.

(2) Kuwepo kwa ushindi kunaonyesha uwepo wa vita.

c) Thiologia ya ustawi hawa ina achilia mbali mambo haya ya asili yakibiblia. Ina endeleza kiwiliwili na kuzuia matembezi ya vitaa vya Mungu (kama "kukataa mahilaji" na "matakwa kuweka" ita kuwepo).

2) Tukiangalia mambo ya asili ya wafil 4:19, tunaona eti ipo kwenye wazo la mustari mwingine (4:13). Katika wafil 4:13, Paulo akisema anaweza kufanya kila kitu kupitia kwa kristo anaye mpa nguvu, anakisema kwa wazo la shida ya mahitaji, (mst. 12).

a) Paulo alifahamu eti Mungu anaweza tena atagawia mahitaji yake.

b) Tena, hiyo haikumaanisha eti paulo hatakuwa na mahitaji ki maanisha eti Mungu atampa nguvu ya kuishi kwenye njia zozote ngumu za kuhubiri injili.

BIBLIA NA PESA

Wazo la Kujadiliana

Tumia maandiko kwenye Wafil 4:10-19 na mistari ifuatayo kuendeleza majadiliaono.

Wakor 1, 4:9-13; Wakor 2, 6:3-5;na Wakor 2, 11:27.
Je, Paulo alikuwa mtu asiye kuwa na imani? Je, alikuwa simtukufu?
Kulingana na thiologia ya ustawi jibu lingekuwa "Ndio".

- c) Lengo la thiologia ya magharibu kwa kueleza kwa nini wakristo nafaa wawe matajiri ina onyesha eti kanisa ya magharibi haija kua. Hua ni kanisa ya kijuujuu na nyonge.
- d) Pengine ingekuwa vizuri kuangalia moyo wa Habakkuk. (taz Hab 3:17, 18).

(1) Je, waweza kusema maneno haya rohoni?

(2) Thiologia ya ustawi ina dharau maneno haya.

- 4. Thiologia ya ustawi ina endeleza kiwiliwili kwa kugeuza maana ya asili ya maandishi.
  - a. Ina simamia "kutoa kwa Mungu uweze kupokea vingi" Ina tia lengo kwa kibinafsi..
  - b. Biblia inasimamia "kupokea baraka halafu uweze kutoa vingi kwa Mungu". Ina tia lengo kwenye Mungu na kupea wengine.

Wazo la kujadiliana

Tumia picha ifuatayo kwa majadiliano zaidi.

	MANENO YA ASILI	NJIA
THIOLOGIA KIBIBLIA	POKEA KU PEANA	WENGINE
THIOLOGIA YA USTAWI	PEANA KU POKEA	BINAFSI

BIBLIA NA PESA

VI. Usawa na ugawanyaji wa vifaa.

Maelezo mafupi —

A. Biblia na usawa.

1. Msingi wa usawa katika agano la kale.
  - a. Roho ya amri ya agano la kale ilikuwa haiku baliani na nafasi iliopo kati ya matajiri na masikini kwenye mataifa ya kisasa kama Argentina, Brazil, na Mericani (kwa maelezo kamili na hisabu soma kitabo cha Time 6/11/1989 jina la nakala “**Genge la huzuni kuu**”).
  - b. Katika kutok 21-23, Mungu alitoa maagizo kwenye taifa la Israeli. Uwingi wa maagizo hayo yaliendeleza usawa kati ya watu wa Mungu.
    - 1) Kujaza moyo wa kupenda iligombezwa (kutok 22:25).
    - 2) Kuchukua nguo kama mkopo kulikanawa (kutok 22:26).
    - 3) Upenyezi uli alamiwa (Kut 23:8).
    - 4) Kila mwaka wa saba, wafungwa walikuwa ni wa kuachwa huru (Kut 21:2).
  - c. Pia kuna maandishi mengine na mawazo kwenye Agano la kale yanayo endeleza usawa.
    - 1) Mwaka wa sabato (taz Kumbu 15:7-11).
    - 2) Siku wa kumbusho ya miaka hamsini (taz Walev 25). Je, mstari wa 10 una maana gani? Je, nia gani ya mwaka huo ukilinganishwa na usawa.
    - 3) Kugawanya mashamba (taz Hes 26:52-56).

Wazo la kujadiliana

Tumia maandishi yafuatayo kuendeleza majadiliano zaidi.
Zab 9:9, 10, 13-18; 72:1, 2; 82:1-4; 86:1, 2, 7; 132:15; 146:5-9;
Is 1:12-17; 3:13-15; 58:6-9; Yer 22:13-17; Amos 2:6, 7; 5:21-24;
Mika 2:1, 2; 3:1-3; na Hosea 10:12, 13.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 2. Mwandamano wa usawa katika agano mpya.
  - a. Soma Mat 2:44, 45 na 4:32-37. Angalia vile wazo la usawa ulionyeshwa kati ya watoto wa Mungu.
    - 1) Kutoa na kupokea vilikuwa bila kulazimishwa (Mat 5:4). Tukiongea juu ya usawa wa ki kristo, Hatuongei juu ya utajiri wote kuwa wa serikali ama mali yote kuwa ya watu wote shirika.
    - 2) Moyo wa kugawanya ilikuwa ni matokeo ya umoja na ushirika (Mat 4:32).
    - 3) Matokeo yalikuwa ni kutazama mahitaji ya kila mtu (Mat 4:34).
  - b. Soma Wakor 2, 8:1-15. Chukua wakati ukiangalia maneno ya asili katika mst. 12-15.

B. Biblia na ugawanyaji vifaa.

- 1. Katika Zimbabwe, wa kristo wanaimba wenye maneno, **upendo si upendo hadi ugawe**. Jack Taylor ana amini eti hiyo ni sawa na mali. Tazama maneno yake.

“Aina ya mali ya kweli ni eti haiwezi kuwekwa. Ikiwekwa ama kuka bidhiwa inacha kuwa ya maana na baadaye inakoma kuwa ya maana na badaye inakoma kuwa mali kweli.”¹⁰

  - a. Kwa kweli, ni hali ya Mungu kupeana kilicho chake (taz Yoana 3:16).
  - b. Tunaweza kusema eti Yesu alikuwa ni mali ya Mungu kwenye mzunguko, ukigawanya kwa watu wa rangi zote (Wakor 2, 8:9).
    - 1) Maneno ya asili ya kugawanya yako kwenye amri ya maumbile. Maumbile ya ki Mungu yanatoa na kugawanya.
      - a) Jua linatoa mwangaza.
      - b) Miti inatoa hewa.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 2) Maumbile yalio anguka inaweka na kukabidhi.
  - a) Inaweza kuonyeshwa kisayansi eti hakuna ukosefu ulimwenguni.
  - b) Kunatu uchoyo na tamaa.
2. Mungu anatafuta wagawanyaji wa baraka (Tarehe 2, 16:9). Hataki kuweka pesa zake kwenye kifungo cha miaka 30. anataka kugawanya pesa zake kwa watu ambao wana mahitaji. Je, unashikilia kile upatacho ama unakigawanya? ukiwa unakigawanya, hapo amepata benki anayoweza kutumia na ku amini. ataweka nyingi kwenye benki hiyo. (taz Wakor 2, 9:8).
  - a. Jack Taylor anapeana maneno haya ya maana:

“Nime sadikishwa eti Mungu atatuaminisha kulingana na vile tutaaminiwa kuwekwa kwenye Mzunguko kwa fahari yake na kufikia mioyo.”¹¹
  - b. Mungu anataka kugawanya vifaa. Anatafuta vyombo duniani vilivyo na milango miwili maishani mwao.
    - 1) Mlango wa kwanza ni mlango wa imani. Huo ni mlango wa kuingiza vifaa.
    - 2) Mlango wa pili ni mlango wa huruma. Huo ni mlango unaotoa vifaa.
  - c. Ndio, Mungu anatafuta walinzi wema watakao tumia, kuzidisha, na kugawanya vifaa vyake.
    - 1) Ni lazima wawe waaminifu (1, Wakor 4:2). Ni lazima wa aminiwe kutoa sio kuweka.
    - 2) Mungu anatupa sote onyo katika Lk 12:48. Soma na ujadiliane manenoya asili yaliomo ukilinganisha na ugawanyaji wa vifaa.
  - d. Ni lazima tujue eti tukiweka vifaa, tuna komesha vifaa vya Mungu na azimio yake ya ugawanyaji. Matokeo ni kuhangaikia wengine.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

VII. Kugawa.

A. Neno la muhimu kwenye masomo haya.

1. Yale yenye tumesoma katika masomo haya yanaweza kujumlishwa kwenye neno moja: **“Toa.”**
2. Kutoa ndio kifunguo.
  - a. Mungu ni **upendo**. **Kutoa** ni matendo tena nafsi ya **upendo** (taz Yoan 3:16).
  - b. Kuna uzima kwa kutoa kwa maana ukitoa, unafikia roho ya Mungu.

Mafafanuzi ya Mwandishi:

Mumillioni mmoja Merikani jina lake Rockefeller, alikuwa anakufa kifo cha pole na maumivu. Kwenye madawa kulikuwa hakuna tumaini. Akaanza kutoa pesa zake na kupa watu. Alipona kimiujiza na akafahamu eti uponyaji ulitokana na kutoa .

Weka Mafafanusi Yako:

- c. Mtu aliye na mahitaji ya kuamshua maishani anafaa aanze kugawa. Imesemwa eti kutoa ndio njia fupi ya kufika utukufu. Kwa kweli, tuna ambiwa kuwa watowaji wenye furaha. Kama kwa kweli unatoa, hapo ni lazima uwe na furaha.

BIBLIA NA PESA

Mafafanusi ya Mwandishi:

Na kumbuka mara ya kwanza nilipo tambua ukweli huu. Tulikuwa tumenunulia jamii nifingine kutoka Polland chakula, walio kuwa wanaishi Merikani. Huyu mtu hakuwa na Kazi na kwa hivyo alikuwa na shida ya kulisha jamii yake. Tuliweka kwa kisiri mifuko ya chakula kwenye mlango wa mbele. Tulipopita karibu na dirisha tulimona maama akiomba kwenye nyumba ya kulala. Mtoto wake mkubwa alikuwa naomba pia, na wawili wachanga walikuwa wana lia

Tuliweka chakula kwenye mlango, tukabisha halafu tuka kimbia. Tulipo tazama tukiwa nyuma ya mti, mama alifungua mlango. Alipo ona chakula ali unza kumsifu Mungu kwa sauti. Watoto walikimbia nje nakuanza ku cheza mbele ya mifuko usiku huo walijaza tumbo zao, na tukajazwa na furaha. Neno kuamsha lingekuwa si la maana. Huu ndio ukweli na nafasi ya kugawa.

Maelezo mafupi —

Weka Mafafanusi Yako:

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

B. Tunapokea ku Peana.

1. Biblia ni thabiti. Kila kunapokuwa na amri, kuna ahadi. ama, kila kunepo kuwa na sharti, kuna nafasi. Kila kunapokuwa na ahadi, kuna amri. Kwa maneno mengine, kila kuna pokuwa na nafasi kuna sharti.
  - a. Kwanza, ni lazima tujue eti ni lazima tupokee kutoka kwa Mungu ndio tuweze kumudishia Mungu Hatuna chochote sisi wenyewe (Yoan 15:5; 1 Wakor 4:7; 1 Yoan 4:19).
    - 1) Ni kama mtoto wa miaka tano anayetaka kumpa babayake zawadi ya siku kuu Hana pesa zakununua zawadi, kwa hivyo amuomba baba yake pesa. Halafu anamnunulia baba yake zawadi na pesa za baba yake.
    - 2) Tuko kama huyo mtoto wa miaka mitano. Tuna hitaji kumpa Mungu na kile kilicho chake.
  - b. Kwa saa hiyo hiyo, ni lazima tujue eti sababu ya Mungu Kutupatia ni kupatia wengine, (wefes 4:11; Mwanzo 12:1-3). Hiyo ni, tunapokea tuweze kupatia wengine. Hatufai kutoa ndio tupate. Ni kweli eti tukitoa hatupokei vingi (Lk 6:38). Walakini, nia ni kutoa. Ni kutoa vingi.
    - 1) Tukimaliza muda huu na nia nzuri, tutakuwa na vingi vya kutoa. Mungu hakomeshwi. Tazama eti kwenye maandishi kuhusu kugawa katika Wakor 2, 8-9, dhana ya uwingi inasemwa kwa mara 10 (8:2, 7,14, 20; 9:8, 12).
    - 2) Soma 2 Wakor 9:7, 8. Tazama muda unao anza tukitoa:

MTOAJI KW'AFURAHIA — NEEMA YOTE — YA JAA TELE — KWAKO — HALAFU
[KWA KAZI ZOTE NZURI — KUJAA — KUWA NA YAKUTOSHA]

- a) Kwa kweli, tuna ambiwa eti wale wanao toa wata pokea (Lk 6:38). Swali ni kwa nini tunapokea. Jibu liko katika Wakor 2 , 9:7,8. Tunapokea baada ya kutoa, ndio tuweze kutoa vingi.

BIBLIA NA PESA

b) Kwa kweli, wakati tunao pokea vingi ndio wakati tunaofaa kutoa vingi (Lk 12:48).

Maelezo mafupi —

2. Kuna "thiologia ya ustawi" ya kibiblia walakini, lengo ni tofauti na lengo katika thiologia ya ustawi ya siku hizi.

a. Lengo la kibiblia ni "napokea kupeana."

b. Lengo la kimwili ni "napeana ni pokee."

1) Thiologia ya ustawi inafahamu vizuri eti vifaa vya Mungu havikomeshwi inafahamu pia eti Mungu anataka kupea watoto wake kwa wingi.

2) Kosa kwenye thiologia ya ustawi ipo kwenye jibu la swali: kwa nini?

a) kwa nini Mungu anatoa?

(1) Kwa sababu anataka ku gawanya mali yake na kuitikia mahitaji ya wengine.

(2) Kufanya hivi anahitaji chombo kia minifu. Kwa hivyo anatubariki. Lakini sio eti tuweze kuishimaisha ya anasa. Anatu bariki ili tuwe baraka (Mwamo 12:1-3; Zab 67).

b) Kwa nini nina pokea?

(1) Napokea ili niweze kupeana. Ni nafasi. Ni nafuu. Kwenye njia mbili (kufahamu kingereza). Napokea kutoa. sipokei kuharibu. Sipokei kwangu.

(2) Injili inahusika na **"wengine"** sio **"mimi"** Ni injili ya msalaba wa Yesu kristo. Ni injili ya upendo wa Mungu iliotokea ya kwamba alitupa mwana wake mpendwa. Alitupa kilakitu!

3) Makosa katika thiologia ya ustawi haiko hata kwenye kungojea kupokea kutokana na kutoa kwako.

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

- 4) Makosa katika thiologia ya ustawi ni eti nia ya kutoa hugeuka matakwa ya kupokea vingi nina weza kungofea mapato kutokana na kutoa kwangu ni kiwa na nia ya kupeana tena. Nikitoa, napokea vingi. Nikipokea vingi natoa vingi. Muda haufai kugeuka Hii ni **thiologia ya ustawi ya kweli**.
- 5) Sio nia ya masomo haya kukata ukubwa wa vifaa vya Mungu. Jibu kwa kiwiliwili sio eti wakristo wa naishi kimasikini ama eti hawazai haya ni makosa.
  - a) Thiologia ya ustawi ni sawa kwa kufahamu eti Mungu ni mgawaji kwa wingi na eti hafany kulingana na njia ya maagano (kupokea baada ya kutoa kama kulipa).
  - b) Walakini, ni lazima iandikwe vizuri thiologia ya ustawi na wa kristo wakiwiliwili wameshindwa kujua eti ukristo unatia lengo kwenye maisha ya kutoa, sio maisha ya kuchukua na kuweka.

VIII. Mwisho wa masomo. Kuitwa kwenye maisha rahisi.

A. Mkristo wa kilasiku anaitikia maandishi na kwa wale wasio bahatkia, kwa maisha ya rahisi.

- 1. Kuitwa kuwa rahisi nilazima kuwe na nia tatu.
  - a) Maisha rahisi ina maanisha saa nyingi na Mungu tena kwa Mungu.
  - b) Maisha valusi ina epuka majaribu yanayo letwa na utajiri na hivyo kulinda moyo.
  - c) Maisha rahisi ina maanisha eti tutakuwa na mengi ya kugawanya wenye thalitaji.
- 2. Nia ya tatu ndio safi. Ina soza kidole kwa wengine. adam Finnerty, katika kitabu chake., sio tena Yesu wakufinyanga anasema hivi:

“Kuitwa kwenye urahisi sio tu kwa roho yako mwenyewe, lakini kwa wengine pia, zaidi maisha yao ya nje.”¹²

BIBLIA NA PESA

B. Urahisi ni lazima usikome.

1. Inafaa iwe njia ya kukoma. si "utukufu" kuishi maisha rahisi.
2. Ni utukufu kuishi maisha rahisi ndipo tuweze kumkaribu Mungu nakuitikia mahitaji ya wengine.
  - a. Maisha rahisi yana matakwa ya kutoa.
  - b. Maisha ya kiwiliwili yana mata kwa ya kuweka.
  - c. Ni lazima tuanze kugeuza kiwiliwili kutoka kanisa. ebu fikiri akianza kuleta maandishi ya kuinua kuwa na motoka 5 nyumba 4 kubwa, pete 3 za almas.?

Wazo La Kujadiliana

Tumia maswali yafuatayo kwa kugadiliana.

Je, maisha gani kati ya haya mawili (rahisi na kiwiliwili) yanayo endelea na injili?

Maisha gani kati ya mawili yalio pamoja na maisha ya msalaba?

Maisha gani katiya mawili yalio pamoja na kumfauti Yesu,

Nani alisema maneno katika Mk 10:45?

Maisha gani kati ya mawili alioishi?

Maelezo mafupi —

BIBLIA NA PESA

Maelezo mafupi —

Biblia na pesa: Mwisho

¹Ronald Sider, Rich Christians in an Age of Hunger(Wakristo tajiri katika miaka ya nja) (Downers Grove, Ill: Inter-Varsity Press, 1977), p. 45.

²Jack Taylor, God’s Miraculous Plan of Economy(Azimio ya uwekevu ya muijiza ya Mungu) (Nashville, TN: Broadman Press, 1975), p. 126.

³Ibid., p. 166.

⁴John Stott, Involvement (Kutatanisha) (Old Tappan, N.J.: Fleming H. Revell Co., 1973), p. 116.

⁵Walter Pilgrim, Good News to the Poor(Habari mpya kwa masikini) (Minneapolis, MN: Augsburg Publishing House, 1981), p. 123.

⁶Stott, p. 121.

⁷Taylor, p. 24.

⁸Ibid., p. 55, 58, 59.

⁹John Wesley, “The Use of Money”(Matumiaji ya pesa) (kutoka kwenye ujumbe wake na muhtasari huo).

¹⁰Taylor, p. 29.

¹¹Ibid., p. 31.

¹²Adam Finnerty, No More Plastic Jesus(Sio tena Yesu wa kufinyanga) (Maryknoll, N.Y.: Orbis Books, 1977), p. 105.